

Benedek Elek: Nagy Lajos király

Tizenhat éves volt a daliás termetű, szép arcú, művelt lelkű, bátor szívű ifjú, amikor apjának, Róbert Károlynak örökébe lépett.

Teljes negyven esztendeig volt Lajos Magyarország királya, s ez idő alatt sokszorosan kiérdemelte neve mellé a „nagy” jelzőt. Nem csupán azért nagy ő, mert fegyverrel és okos számítással három tenger széléig terjesztette ki a birodalmát, de nagy azért is, mert szeretettel gondozta népének érdekeit. Mint később egyik halhatatlan utóda, az Igazságos Mátyás, ő is gyakran megfordult álruhában a nép között, meghallgatta panaszát, s tehetsége szerint orvosolta. Törvényben védte meg a nemesség birtokát, s törvényben védte meg a szegény jobbágyot egyes földesurak erőszakoskodása ellen.

Az ország nevezetesebb városait támogatta előrehaladásukban. A közlekedést, a külső országokkal való kereskedést jó utakkal és jó pénzekkel megkönnyítette. Őelőtte idegen országokba volt kénytelen menni a tanulóifjúság; ő azonban főiskolát alapított Pécsen, ahol évenként ezer magyar ifjú gyűlt össze az ország minden részéből. Visegrádról Budára költözött át az udvar, s palotát épített itt, melyet Attila várának neveztek. Ezzel Buda az ország székvárosává, az ország központjává lett. Itt volt az ország szíve. S ez a szív magyar volt. Mert Lajos udvarában magyar nyelv és magyar lélek uralkodott.

A nép igazi lélekkel szerette Lajos királyt: szerette benne a nép atyját, a tiszta életű embert, az igazságos, vallásos lelkű királyt s a bátor szívű hőst.